

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 11C/124/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813202721
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813202721.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: C.B. P., A.. XX.XX.XXXX, W. XXX XX Q. Ž. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom B. E., tajomníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 238,38 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 30,04 eur spolu s 9,50% ročným úrokom z omeškania zo sumy 30,04 eur od 19.08.2011 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 238,38 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne z dlžnej sumy od 19.08.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že žalobca so žalovaným uzatvorili zmluvu o pripojení č. A4669779, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému 1ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXXXXXXXX. Poukázal na to, že v snahe predísť procesnej neistote, pri posudzovaní ich nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, v časti zmluvnej pokuty vo výške 738,91 eur s tým, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom súdnom konaní označené ako prijateľná zmluvná podmienka Rozsudkom KS Prešov so sp. zn. 6Co/91/2011 a v súlade s ust. § 53a Obč. zákonníka je tak žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. V súlade so zákonom sa žalobca týmto návrhom na začatie konania domáha nároku vo výške škody voči žalovanému, ktorá vznikla žalobcovi za odpredaný mobilný telefón/komunikačné zariadenie Huawei B260 Flybox 3G Router vo výške 203,03 eur. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou (ďalej len „výsledná suma“), t. z. predstavuje škodu žalobcu, ktorú žalovaný žalobcovi spôsobil tým, že získal mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazal používať služby, a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Uvedené zmluvné pokuty mali ako občianskoprávny inštitút v zmysle Dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia Zmluvy, ktorá by žalobcovi prípadne mohla vzniknúť tým, že žalobca si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón/komunikačné zariadenie za akciovou cenu splnil, avšak

žalovaný si svoju základnú povinnosť (t. j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatná záväzky) nesplnila. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany žalobcu s úmyslom prívodiť žalovanému nepríjemné podmienky za trvania zmluvného vzťahu ani pre prípad keď dôjde k porušeniu povinnosti žalovanej a ani im zabezpečiť nepríjemný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradovacím nástrojom pre prípad porušenia základného zmluvného záväzku žalovaného. Po právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku žalobca ustanovenia Zmluvy (konkrétne Dodatku), ktoré mu súdne rozhodnutie vytýkalo dal do súladu so zákonom a týmto súdnym rozhodnutím. Žalovaný v Dodatku v čl.3 bod 3.7 vyhlásil, že si je vedomý, že mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie je mu predávané za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.3 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou a poskytnutou zľavou len z toho dôvodu, že sa žalovaný zaviazal užívať služby po dobu dohodnutú v Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že žalobcovi vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy so spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia). Okrem škody za akciový telefón/telekomunikačné zariadenie, žalobcovi vznikli ďalšie škody zo zvýhodnených cien služieb počas viazanosti, nákladov za predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM-kartu a výhradnú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky, pričom tieto ďalšie škody si žalobca neuplatňuje z dôvodu náročnosti dokazovania. Z dôvodu náročnosti dokazovania iných škôd odlišných od škody za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie boli v minulosti dohadované paušalizované zmluvné pokuty. Výpočet spôsobenej skutočnej škody, ktorú žalovaný spôsobil žalobcovi je nasledovný: akciová cena = 29 eur, predajná cena = 232,03 eur, uplatnená škoda/výsledná suma = 203,03 eur. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný neuhradil riadne a včas cenu poskytnutých služieb v sume 35,35 eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 04.08.2011 oznámil žalobca žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a sumu za mobilný telefón a vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku nereagoval ani čiastočnou úhradou. V zmysle Všeobecných podmienok si žalobca uplatňuje aj úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. odo dňa 19.08.2011. Žalobcová pohľadávka voči žalovanému dňu podania žaloby pozostávala z neuhradených služieb vo výške 35,35 eur a z nároku na zaplatenie náhrady škody vo výške 203,03 eur. Poukázal na to, že ak by súd považoval uplatňovanú škodu za nepríjemne vysokú, ponecháva na zvážení súdu akú časť škody po využití práva súdu vysokú škodu znížiť žalobcovi prizná.

Žalovaný sa vo veci nevyjadril. Predvolania na pojednávanie si nepreberal, keďže sa súdu nepodarilo zistiť jeho pobyt súd mu vo veci ustanovil opatrovníka na jeho zastupovanie v tomto konaní v osobe tajomníčky tunajšieho súdu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a listinnými dôkazmi a to žalobným návrhom, Zmluvou o pripojení č. A 4669779 s príslušným dodatkom a prílohou č. 1 k dodatku a jeho prílohou, listinou o akciovej cene mobilného zariadenia, pokusom o pokonávku zo dňa 04.08.2011, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, opisom faktúr v počte 4 (č. 2109037947, č. 2115546374, 2115571710, 2112282292, správami o pobyte žalovaného, vyjadrením žalobcu vo veci, vyjadrením opatrovníčky žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Podľa Zmluvy o pripojení č. A4669779 zo dňa 02.11.2009 žalobca poskytol žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - podnikateľovi, 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 0917290021. Predmetom zmluvy bol účastnícky program Internet na doma. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli prílohy a to Všeobecné podmienky, Cenník a Informácie o poskytovaných službách.

Z Dodatku k zmluve č. A4669779 zo dňa 02.11.2009 (ďalej len „Dodatok“) uzavretého medzi účastníkmi konania vyplýva, že v súvislosti s kúpou koncového telekomunikačného zariadenia (ďalej len „MT“) typu Huawei B260 Flybox 3G Rouetr sa účastníci dohodli na kúpnej cene za prístroj vo výške 1 eur. Žalovaný sa zaviazal splniť povinnosti vyplývajúca mu z Článku 2. tohto dodatku, teda riadne a včas zaplatiť kúpnu cenu za ním zakúpený akciový mobilný telefón a pravidelne mesačne platiť poplatok a to na základe vystavenej faktúry žalobcom. V Článku 2. bod 2.5. žalovaný sa zaviazal za porušenie zmluvných povinností podľa bodu 2.3. a 2.4. tohto článku zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

V Zmysle bodu 2.3. tohto článku sa žalovaný zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov odo dňa uzatvorenia tohto dodatku.

Podľa Článku 3. bod 3.7. Dodatku, účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bod. 1.2. dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby mu poskytované po dobu viazanosti, pričom nedodržanie tohto záväzku by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).

Za neuhradené služby žalobca vyfakturoval žalovanému jednotlivými faktúrami, ktoré žalobca doložil do súdneho spisu v počte 4 cenu poskytnutých služieb v celkovej výške 35,35 eur.

Z pokusu o pokonávku žalobcu adresovaného žalovanému zo dňa 04.08.2011 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu splatných faktúr za poskytované služby a poplatky za obdobie 04/2011 až 06/2011 v celkovej výške 35,35 eur. Zároveň žalovaného upozornil, že je povinný z dôvodu porušenia zmluvných ustanovení vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení zaplatiť zmluvnú pokutu a to v celkovej výške 738,91 eur. Náhradný termín plnenia za poskytnuté komunikačné služby a zmluvnú pokutu stanovil na 24.01.2011.

Z Článku 4 bod 4.4 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vyplýva, že navrhovateľ bol oprávnený odstúpiť od Zmluvy ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti. Podľa bodu 4.5 uvedeného článku, odstúpením sa Zmluva zrušuje dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa listiny o akciovej cene mobilného telefónu predloženej žalobcom, akciová cena mobilného zariadenia Huawei B260 Flybox 3G Router bola 29 eur a predajná (akciová) cena bola 232,03 euro.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred

vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnené zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o pripojení a následne dodatok k nej. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 04/2011 až 06/2011, ktoré mu boli zo strany žalobcu vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky žalobcu z titulu neuhradenia časti faktúr v zmysle vystavených a predložených vo výške 35,35 eur. Žalovaný bol zo strany žalobcu vyzvaný na dobrovoľné plnenie, ale aj napriek tomu žalobcovi vyššie uvedené faktúry neuhradil. Žalobca si v konaní uplatnil titulom neuhradených služieb sumu 35,35 eur.

Súd neznal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 3,98 eur z faktúry č. 2115546374 za odpojenie a sumu 1,33 eur z faktúry č. 2115571710 za zaslanie upomienky. Teda spolu neuznal súd sumu 5,31 eur. Uznan len zvyšok t.j. 30,04 eur (35,35 eur - 5,31 eur) .

Sumu 3,98 eur z faktúry č. 2115546374 za odpojenie súd nepriznal pretože ide o odmenu, ktorá nemá žiadne protiplnenie, odpojením sa neposkytujú žiadne služby a súd je tohto názoru, že by to bolo v rozpore s dobrými mravmi priznať odmenu za to, že žiadne služby žalovanému neboli poskytnuté, teda len za to, že žalobca žalovaného len odpojil od telekomunikačnej siete. Žalobca taktiež nepreukázal, že by mu za odpojenie vznikli nejaké reálne náklady v tejto výške. Sumu 1,33 eur z faktúry č. 2115571710 za zaslanie upomienky súd nepriznal nakoľko žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Nepreukázal súdu zaslanie nejakej upomienky a to podľa č. si túto sumu účtoval a ani nepreukázal že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v tejto výške.

Voči zvyšku uplatnenej pohľadávke v sume 30,04 eur zo zvyšných faktúr súd nemal žiadne námietky a preto považoval nárok žalobcu v tejto časti t.j. 30,04 eur za dôvodný a návrhu žalobcu v tejto časti 30,04 eur ako hovorného vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti pokiaľ sa týka žiadaného hovorného žalobu ako nedôvodnú z dôvodov vyššie uvedených zamietol.

Žalovaný tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej žalobcom v pokuse o pokonávku, teda do 18.08.2011, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda dňom 19.08.2011, do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením bola 1,5 % ročne. Výška úrokov z omeškania ku dňu 19.08.2011 bola teda 9,5 % ročne. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9 % ročne od 19.08.2011 do zaplatenia zo sumy dlžného hovorného, ktoré súd priznal, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Zvyšok nárok na úroky z omeškania zo sumy hovorného ktoré nepriznal (5,31 eur) zamietol, pretože ak je nedôvodné hovorné, nie je dôvodný ani úrok z omeškania.

V danej právnej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom,

ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

V súvislosti s týmito zákonnými ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa súd posudzoval celý žalobcom uplatnený nárok.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmlúvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom

brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok žalobcu bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Do pozornosti súd tiež dáva žalobcovi, že dotknutá zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty, už bola súdom určená za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti ako celku v iných konaniach týkajúcich sa spotrebiteľských vecí. Cieľom tohto určenia bolo, aby sa žalobca zdržal používania tejto podmienky vo vzťahu ku všetkým spotrebiteľom, na ktorých majú takto dojednané zmluvné podmienky priamy dosah a môžu ich rovnako poškodiť (rozsudky Krajského súd v Prešove a to vo veciach vedených pod sp. zn. 6Co/91/2011, 6Co/44/2012, 19Co/30/2012). Následne začal žalobca keďže jeho nároky ohľadom zmluvnej pokuty neboli úspešné uplatňovať tieto nároky z iného právneho titulu, takto to urobil žalobca aj v tomto konaní.

Žalobca uviedol, že sa voči žalovanému nedomáha zaplata zmluvnej pokuty na ktorú poukázal že bola dohodnutá, ale náhrady škody vo výške 203,03 eur, pričom táto suma podľa neho predstavuje rozdiel predajnej ceny telefónov v čase uzatvorenia zmlúv o pripojení a akciovej ceny, za ktorú žalobca telefóny žalovanému odpredal. Zaplata tejto sumy 203,03 eur sa domáha titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany žalovanej vznikla žalobcovi škoda, ktorá zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilných telefónov, ktoré žalobca odpredal žalovanému na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené je má za to, že žalobca, že nemá nárok na náhradu škody vo výške dotácie poskytnutej žalobcom na nákup mobilného zariadenia. Zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu (predpokladmi pre vznik zodpovednosti v zmysle citovaných zákonných ustanovení pre vznik škody sú protiprávny úkon, ujma-škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a ujmom a zavinenie) a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda žalobcom bola stanovená odkúpna cena každého telefónu, ktorú žalovaný uhradil. Teda v tomto smere sa žalobca nemôže voči žalovanému domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón žalovanému odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a takto dohodnutú kúpnu cenu žalovaný žalobcovi aj uhradil.

K tvrdeniu žalobcu je ešte potrebné uviesť, že pre predajnú, akciovú cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný žalobca, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa žalobca rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli žalobcom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako akciovú cenu mobilného telefónu, za ktorú odpredal žalovanému mobilný telefón nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu definované zákonom (len tvrdením žalobcu tak ako je to vyššie uvedené).

Na základe uvedeného preto súd žalobcu v prevyšujúcej, t.j. časti o zaplata sumy 203,03 eur ako náhrady škody spolu s úrokmi z omeškania ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

V danej právnej veci má súd za to, že žalovaný podľa pomeru úspechu a neúspechu bol vo vec úspešnejší a preto by mal právo na pomernú náhradu trov konania. Žalobca bol úspešný vo výške 13 %. Žalovaný vo výške 87%. Keďže si žalovaný náhradu trov konania neuplatnil, pričom mu ani žiadne nevznikli súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.